

Ds Richard Vissinga

1 Petrus 2, 11-25 en Johannes 10, 1-10

Apostel Thomaskerk 11-05-2014

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Het evangelie voor vandaag roept een herkenbaar beeld bij ons op. Herkenbaar, maar niet meer van deze tijd. Een idylle, die niet meer echt thuis hoort in een door wetenschap, techniek en computer gestempeld tijdperk.

Een beeld, dat ons op een mooie zondagmiddag ontroert, als we een wandeling maken op de hei. Eén van die prachtige natuurgebieden rond Enschede. Als we bij de schaapskooi aangekomen verrast worden door de aanwezigheid van al die schapen, soms met hun lammeren. Een toeristische trekpleister. Zo was het vroeger, hier in Twente, in Drenthe, op de Veluwe, in Brabant.

Een schaapskooi, een deur, een herder, en al die schapen.

Jezus gebruikt het beeld, je kunt ook zeggen deze gelijkenis, om aan het licht te brengen wie hij is, wie hij zijn wil voor de mensen.

Voor Johannes en de lezers van zijn evangelie een actueel beeld. Het hoorde bij het dagelijks leven. Van een idylle was geen sprake. Het was een hard bestaan om herder te zijn. Bepaald geen erebaantje. En zeker niet gesubsidieerd. Het was geen pretje om de hitte van de dag te trotseren.

En niet ongevaarlijk om rovers en wilde dieren af te weren. Het was een ruig leven en het waren niet de meest fijnbesnaarde mannen, die herder werden.

's Morgens vroeg komt de herder naar de ingang van de schaapskooi en wordt door de deurwachter binnengelaten. In de schaapskooi bevindt zich niet alleen zijn eigen kudde, maar bevinden zich ook schapen die niet van hem zijn. Maar schapen herkennen hun herder. En omgekeerd.

Palestijnse herders waren gewend om hun schapen koosnamen te geven: Langoor, Witneus enzo.

Als ze de stem van de herder horen, herkennen ze die onmiddellijk. Ze spitsen hun oren.

Hij roept en lokt zijn schapen en moet hier en daar bijspringen om ze naar buiten te krijgen.

Als dat gelukt is gaat hij hen voor, op zoek naar grazige weiden en stille wateren.

Dat beeld roept Jezus op. Heel duidelijk. Maar het is niet duidelijk wat het met Jezus te maken heeft. En wat het te maken heeft met hen, die dit horen. Ze begrepen het niet.

Begrijpen wij het?

Wij willen toch niet meer met schapen vergeleken worden. Wij zijn mondige mensen. Zelfstandig. Maken zelf uit aan wie of waaraan wij gehoor geven. Velen moeten vandaag niets meer hebben van blinde gehoorzaamheid of van kadaverdiscipline.

Goed, dat mag allemaal veranderen. Door de cultuur bepaald zijn. Wij hoeven onszelf niet als onmondige schapen te zien.

Maar is er in het beeld ook iets te vinden, dat mensen van vandaag kan aanspreken?

Grazige weiden en stille wateren – die staan voor leven; niet alleen maar voor wat nodig is voor elke dag, dat ook, maar voor meer: voor een leven dat goed is, waarin geen tekort is, geen bedreigingen, waarin je niet gebukt gaat onder zware lasten, waarin je niet door spanningen verscheurd wordt, kortom, een leven in vrede. Psalm 23, de psalm van de goede herder en de schapen, zingt van een beker die overvloedt.

Ik ben de deur, zegt Jezus. En in het zo bekende vervolg zegt hij: ik ben de goede herder.

Wat zal dat voor een ruimte zijn, die je binnenkomt door de deur die Jezus is?

Ik zou zeggen: de ruimte van het koninkrijk van God. Een tijd, een ruimte waar je iets anders kunt ervaren dan we zo gewend zijn van ons leven van elke dag. Dat het er ook anders aan kan toegaan. Dat gezondheid, vriendschap, liefde, verzoening, respect, licht en leven niet alleen maar toekomstmuziek zijn, maar af en toe al even gezien en ervaren kunnen worden. Ook in ons leven van elke dag. Als waarachtig mens-zijn even door dat gewone en alledaagse mens-zijn van ons heen breekt. Als mensen elkaar oprichten en rechtdoen. Als ze elkaar de helpende hand reiken.

Elkaar opzoeken, brood en beker aanreiken, omzien naar elkaar.

Dingen dus, die we ontdekken in het leven van Jezus. In zijn omgang met mensen.

Hij is de deur tot een ruimte waarin we hem zelf ontmoeten.

Wie we daar ontmoeten is een Heer, die niet alleen doorkijkjes te zien geeft naar de toekomst van God, maar ook een Heer, die met het oog op die toekomst een weg door de diepte gaat.

De diepte van een eenzaam lijden. Door mensen verraden en verloochend, bespot en gekruisigd; van God en mensen verlaten.

Zo heeft hij redding gebracht. Heil van Godswege voor alle mensen, voor heel de wereld.

Hoe ga je door de deur, die Jezus is?

Heel eenvoudig: door je met alle vragen en twijfels aan hem toe te vertrouwen. Door gehoor te geven aan zijn woorden. Want als je goed luistert dan ontdek je in zijn woorden iets van die grazige weiden en die stille wateren. Door wat hij gezegd en gedaan heeft tot het fundament te maken van je bestaan. Niet dat er dan geen stormen meer zullen waaien, maar ze krijgen je niet meer omver. Door je leven op hem te bouwen.

Hij is de deur, waarin hijzelf tot ons komt. Hij, de Goede Herder.

Als je die ruimte binnentreedt en je aan zijn woorden toevertrouwt, dan gaat je leven er anders uit zien. Dan worden andere dingen belangrijk. Dan sta je niet langer zelf in het middelpunt, maar dan is er net zoveel ruimte voor de ander. Dan tellen hoog en laag niet meer als eerder, maar nu heel anders. Dan kan hoog laag worden en laag hoog. Dan is er een vrijheid om als ondergeschikte in de vrijheid van Gods Geest te kiezen voor die positie.

Daartoe roept Petrus zijn hoorders op. Met woorden waaraan je je zo gemakkelijk kunt stoten. Slaven, erken het gezag van uw meesters en heb ontzag voor hen. Hij roept zijn lezers ertoe op om in de voetsporen te treden van hem, die geen enkele zonde beging en over wiens lippen geen leugen kwam. Eens dwaalde u als schapen, nu bent u teruggekeerd naar hem die uw herder is, naar hem die uw ziel behoedt.

Het zijn wel grote woorden, vanmorgen. Grazige weiden, stille wateren, koninkrijk van God, echt menselijk leven. Hoe komen ze wat dichterbij?

Laatst kwam ik een verhaaltje tegen, dat ons daarbij misschien kan helpen.

De grote tsaar van alle Russen bezat alles wat een mens zich maar kon wensen, maar hij wist niet waarvoor hij leefde. Drie vragen kwelden hem: Wat moet ik doen? Met welke mensen moet ik doen wat God van mij verlangt? Wanneer moet ik dat doen?

Na alle wijzen en geleerden te hebben geraadpleegd, hoorde hij over een boer, ergens ver weg, die hem misschien een bevredigend antwoord zou kunnen geven.

De tsaar ging meteen op reis en na vele weken kwam hij op het land van de boer aan. Deze keek nauwelijks op toen de tsaar zich tot hem richtte met zijn vragen. De boer gaf geen antwoord maar ging door met ploegen.

De tsaar werd kwaad en zei: "Weet je wel wie er tegen je spreekt: Ik ben de grote tsaar van alle Russen." Maar ook dit maakte geen indruk op de boer, die doorging met zijn werk.

Plotseling kwam er een zwaargewonde man het veld op gewankeld. Voor de ploeg viel hij neer. De boer zei tegen de tsaar: "Help mij deze gewonde man naar mijn hut te dragen."

"Ik zal je helpen," antwoordde de tsaar. "Maar geef je me dan antwoord op mijn vragen?"

"Straks," zei de boer, en samen brachten ze de man naar de hut en verbonden zijn wonden.

"Zeg je het me nu?" vroeg de tsaar?

"Je kunt naar huis," zei de boer. "Je hebt de antwoorden gekregen op je vragen:

Wat moet ik doen? Wat op mijn weg komt.

Met wie moet ik het doen? Met degenen die aanwezig zijn.

Wanneer moet ik het doen? Op het moment dat het zich voordoet."

Wat hebben we nodig?

Open ogen, open oren, een open hart en vaardige handen.

Amen